

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXI

Price Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Šeštadienis, Gruodžio-December 13 d., 1975 m.

Kaina 15c

289

RUSŲ GINKLAI ANGOLAI - DIDELIS PAVOJUS

JUNGTINĖS TAUTOS TAPO ABSURDŲ TEATRU — TVIRTINA MOYNIHAN

NEW YORK, N. Y. — Jungtinės Tautos tapo tikru absurdo teatru, — pareiškė JAV ambasadorius Daniel P. Moynihan. — Vietoj susirinkti ir rimtai panagrinėti problemas, jos užsiima tuščiais kalbinimais ir dar tuštesnėmis kalbomis. Nėra ko stebėtis, kad žmonės kiekvieną dieną vis mažiau domisi šia tarptautine organizacija. Šią savaitę ambasadorius Moynihan apkaltino Sovietų Sąjungą pastangomis vėl kolonizuoti Afriką. Pagal Rusijos įsakymą ten siunčiami Kubos kareiviai, o tankai ir amunicija — iš pačios Rusijos plaukia į Angolą, bet rusai nesiaiškina kuriais sumetimais jie nori kolonizuoti Portugalų išlaisvintą Angolą.

Sovietų atstovai kaltina JAV

Rusai, vietoj aiškines apie intervenciją į Angolos vidaus reikalus, Dekolonizacijos komitete išskėlė skundą, kad JAV liko karo bazės Virginija salose ir sudaro pavojų Karibų jūros gyventojams bei visai Pietų Amerikai.

— Visa tai yra medas ir niekas daugiau, kaip melas, — pareiškė ambasadorius Moynihan. Virginijos saloje JAV turi trijų žmonių laivelio įgulą ir mažą stotelę žmonių gyvybėms gelbėti.

Tie trys pakraščio sargybos įgulos nariai turi tiksliai vieną šautuvą ir kiekvienas po vieną revolverį. O Pietų Amerikai „pavojų“ sudarantis laivelis turi vieną kanuolę, kuri išsauna skęstančiam pagalbai teikiančią plūdę.

Nežiūrint į Moynihan protestus, Dekolonizacijos komiteto pasiūlyma, 108 balsais prieš 3 priėmė ir klausimą nagrinės. Visą tai daroma, kad būtų atidėtas sovietų valdžios pasiaiškinimas, kuriais sumetimais ji dabar ryžosi kolonizuoti laisvę gavusią Angolą.

Kas bus respublikonų kandidatu?

Amerikiečius jau dabar įdomiausia būsimieji kandidatai į prezidentus. Kas bus kandidatu nuo vienos ar kitos partijos? Laikraščiai, tam tikri biurai ir net atskiri asmenys stengiasi patenkinti žmonių smalsumą. Jie, pavzdžiui Gallup Poll biuras, apklausinėję žmones, sudaro vieną ar kito numatomo kandidato populiarumo lenteles.

Paskutinė apklausinėjimo „statistika“ rodo, kad GOP partijos populiariausi asmenys prezidentinius kandidatus yra prez. Fordas ir buvęs Kalifornijos valstybės gubernatorius Reagan. Tai gi, tokia „statistika“ ir sako, kad prez. Fordo populiarumas mažėja, o jo vieton iškyla buvęs Kalifornijos gubernatorius. Pavzdžiui, spalio mėnesį surinkta „statistika“ sako, kad Reagan galėjo surinkti balsų, jei tuo metu būtų buvę rinkimai, tik 25%, o prezidentas — 48%, tačiau paskutinių dienų apklausinėjimo rezultatai jau yra kitokie: Reagan surinkti 40% balsų, o Fordas — 32%.

Aiškiai, į tuos apklausinėjimų procentus, ar tai būtų Gallupo, ar keno nors kito, nėra reikalo kreipti rimto dėmesio, nes iki galutinio kandidato išrinkimo dar yra daug laiko. Rinkimų nuomonė gali dar pasikeisti

Arias Navarro sudarė kabinetą

MADRIDAS, Ispanija. — Buvęs Ispanijos premjeras Arias Navarro sudarė naują 19 žmonių ministerių kabinetą, kuriame yra keli reformų siekiantieji politikai. Karaliaus instrukcijos labai atsargios, bet jos pataria premjerui siekti būtina kraštui reikalingų reformų. Kiekvienas žingsnis turi būti labai atsargus, bet jis reikia pravesti, jeigu norima prekybos su Vakarų Europą ir laisvųjų pasaulių.

Premjeras Navarro nenorėjo naujo kabineto sudaryti, bet kai pamatė karių nepasitenkinimą, tai jis pats ėmėsi reformų reikalą tvarkyti. Navarro pripažįsta, kad be reformų Ispanija neatgaus prarastų Europos ir kitų valstybių rinkų.

Nepatenkintas Čikagos meras

Meras Daley paneigia nacionalinės demokratų partijos vaidmenį ir taigpi federalinio teismo sprendimą, pareikšdamas delegatus į partijų suvažiavimą. Meras sako, kad nacionalinės politinės partijos ir federalinės teisdarystės pavojingai skverbiasi į valstybių rinkimų laisvę.

Meras norėtų, kad Čikagos rajonas galėtų pasiųsti į partijos suvažiavimą 80 delegatų. Tai remia ir taip vadinama demokratų partijos atskala — nacionalinė demokratų partija. Tačiau šia mero formulė Illinojaus teismas atmetė, nes prieštarauja Illinojaus valstijos rinkimų įstatymams.

Palestiniečiai laimi Beirute

BEIRUTAS, Libanas. — Ketvirtadienio naktį palestiniečiai laimėjo svarbų strateginį centrą Libano sostinėje. Palestiniečiams pavyko užimti Phoenixia hotelį, kuriame buvo kovojančių falangistų centras.

Dabar palestiniečiai jau priartėjo prie vadinamo Holiday Inn, kur iki šio meto buvo Libano kariuomenės strateginis punktas.

kelis kartus, atsižvelgiant kokie įvykiai pasireiškė viduje ir užsienyje ir kaip numatyti kandidatai į juos atsiliaps.

Pasibaigus Antrajam Pasauliniam karui, Japonija suorganizavo, pagal gen. McArthur paruoštus planus, naują kariuomenę kraštui ginti. Paveiksle matome dabartinius japonų karius, mininius kariuomenės 25 metų sukaktį.

MAROKO KARIUOMENĖ UŽĖMĖ ISPANŲ SACHAROS KASYKLAS

RABATAS, Marokas. — Oficialus pranešimas sako, kad Maroko jėgos vakar baigė okupuoti El Ajun miestą ir Sacharoje esančias turtingas kasyklas.

Pasakojama, kad vietos gyventojai nuoširdžiai sveikino atpykusius Maroko karius ir pasidavėjusius neardyti įvestos tvarkos. Dabar aiškėja, kad Maroko karo jėgos jau nuo susitarimo Madride pamažu žygiavo į spanų Sacharą, kasdien užimdamos naujas teritorijas.

Atrodo, kad Madride paskelbti oficialūs pranešimai buvo klaidingi. Ispanijos princas sutiko perleisti marokiečiams pageidaujamą teritoriją, o Maroko karalius pasižadėjo respektuoti kasyklas pinigų įdėjusių ispanų teises.

Alžerija nepatenkinta okupacija

Alžirijos prezidentas Boumedienne ir vyriausybė nepatenkinta Maroko karo jėgų įsiveržimu į ispanų Sacharą, padarytu su ispanų valdžios sutikimu.

Alžirija uždarė ir ispanų Sacharos sienas, sustiprino sargybą. Oficialiai paskelbta, kad ispanai perleido Sacharą marokiečiams ir mauritaniečiams, bet pastarųjų nesimato Sacharos okupacijoje.

Šių metų lapkričio 14 dieną tuometinis Ispanijos princas ir dabartinis karalius sutiko atiduoti Sacharą be kovos.

Ekonominė situacija gerėja

Prekybos firmos, iš padidėjusios parduodamų prekių apyvartos, sprendžia, kad krizė jau yra praėjusi ir kad krašto ūkis atsigaus. Žmonės, esą, perka daugiau luksusinių prekių.

Automobilių pardavimas taipgi sparčiai auga. 1975 m. naujų automobilių bus parduota virš 10 milijonų. Auto pardavimas gali siekti, įskaitant 3 milijonus sunkvežimių, iki 13.25 milijonų.

Paskolų nuosimčiai naujiems automobiliams pirkti, lyginant su pereinamais metais, yra žymiai sumažėję. Jie svyruoja nuo 8.4% iki 11.52.

Popiežius laimėjo bylą

ROMA. — Romos teismas nu teisė amerikietį autorių rašytoją Robert Katz, filmų gamintoją Carlo Ponti ir direktorių George Pan Cosmatos, kurie buvo apkaltinti pažeidę popiežiaus Pijaus XII garbę knygoje ir filme, kuriuose popiežius kaltinamas, kad jis nepadaręs nieko išgelbėti 1944 metais 335 Romos gyventojus, kuriuos naciai nužudė keršydami už tai, kad italų partizanai Romoje nušovė 33 vokiečių kareivius.

Bylą prieš tuos tris asmenis išskėlė buv. popiežiaus giminaitė baronesė Eleonora Rossignani už Katzo parašytą knygą, pavadintą „Mirtis Romoje“ ir pagal tą knygą pagamintą filmą „Skerdynė Romoje“. Visi trys nubauti — Katz 14 mėnesių, Ponti ir Pan Cosmatos po 7 mėnesių kalėjimo, bet visiems trims bausmės suspenduotos.

Šautuvo vamzdis prie galvos

Kalifornijos dienraščio savininko dukterė Patricia Reast tebe ra žmonių atmintyje, tebe ra pirmuose laikraščio puslapiuose. Patricijos teismas, kaltinantis ją banko apiplėšime, prasidės 1976, I.26 d.

Jos gynėjai visokiais būdais jau dabar stengiasi ją pateisinti. Jie sako, kad Patricija, nors ir pasisakė, kad ji banko apiplėšime dalyvavusi laisvu noru, kamatyti iš rekordo juostos, prisijusios tėvams, banką plėšė verčiama mirties, verčiama atstatyti šautuvo į jos galvą. Tai matyti iš automatiškai darytos foto nuotraukos, kurią nutraukė paslėptos banko kameros.

Gynėjai tik tada naudosis smegenų plovimo argumentu, begindami Patriciją, jei kaltintojai įrodytų, kad ji dalyvavo banko apiplėšimo nespriešdama, laisvu noru.

♦ Ketvirtadienio naktį kilo nepaprastai didelis gaisras pačiame didžiausiame Beiruto hotelyje. Kareiviai nepajėgė šio hotelio apginti.

RUSŲ VALDOMA ANGOLA SUDARYTŲ PAVOJŲ VISAM PASAULIUI

Reikėtų viešai padėti nepriklausomybės siekiantiems angoliečiams

BRIUSELIS, Belgija. — Sovietų ginklai ir parama „liaudies fronto“ Angolai sudaro pavojų visam pasauliui, — užsienio ministeriams pareiškė sekretorius Henry Kissingeris. — Jeigu rusams pavyktų įsistiprinti Angoloje, tai tada būtų pažeista dabartinė pasaulio jėgų lygsvara, susidarytų pavojus laisvajam pasauliui.

Rumsfeld sustabdė Henry Kissingerį

Nustatyta, kad krašto apsaugos sekretorius Donald Rumsfeld sustabdė Henry Kissingerio kelionę į Maskvą. Visas reikalas atidėtas iki ateinančių metų sausio vidurio.

Tvirtinama, kad Kissingeris labai nepatenkintas šitokių kelionės atidėjimu. Pasikalbėjimai su kitų valstybių užsienio ministeriais įtikino Rumsfeldą, kad rusai turi žymiai daugiau jėgų rytuose Europoje, negu vakariečiai buvo apskaičiavę. Instrukcijų negavę sekretorius Kissingeris gali pagadyti visą reikalą.

Nori atsaukti 1,000 atomo raketų

BRIUSELIS, Belgija. — Suvažiavusieji karo vadai svarsto pasiūlymą Varšuvos pakto valstyboms. Jie nutarė pasiųsti išvežti iš Vakarų Vokietijos 1,000 atomo raketų, jeigu sovietų Sąjunga sutiktų atsaukti 1,700 tankų.

Patys skelbia, kad atominės raketos jau yra gerokai pasenusios, nors jos kovai dar galėtų ir tikt. Dabartiniu metu amerikiečiai gamina žymiai tobulėnes atominės raketas. Vokiečiai anksčiau priešinosi šitokių pasiūlymų, bet šiandien ir patys vokiečiai sutiktų leisti amerikiečiams išsivežti atominės raketas.

Išvežus šias raketas, Vokietijoje dar liktų 6,000 atominų Amerikos raketų. Vokiečiai mano, kad šių raketų užtekėtų sustabdyti besiveržiančius rusus.

Nežino kam atiduoti pusantro milijono

CHICAGO, Illinois. — Internal Revenue Service agentūra turi daugiau negu pusantro milijono dolerių ir nežino, kam juos atiduoti.

Pinigai priklauso Illinois mokesčių mokėtojams, praeitais metais permokėjusiems valstybės mokesčius.

Vyriausybė siuntinėjo paruoštus čekius pagal duotus adresus, bet tie čekiai grįžo ir laukia savininkų. Faktinai šitokių pinigų yra \$1.7 milijonų.

♦ Valdžios atstovai pradėjo tikrinti vežikų unijos pensijų fondą, kuriame turėtų būti veik pusantro bilijono dolerių. Specialūs revizoriai, prokuroro Skinnerio priežiūroje, tikrins kiekvieną sumą.

Kissingeris nemano, kad rusai galėtų įsistiprinti Angoloje, nes vadinamas „liaudies frontas“ visą laiką ten buvo labai silpnutis. Sovietų valdžia gali siųsti ginklus ir patarėjus, bet jie krašto gyventojų daugumos nebenturi. Angolon pasiūti Kubos kareiviai gali laimėti mūšį, bet jie negalės sustabdyti nepriklausomybės siekiančių Angolos gyventojų.

Kissingeris ministeriams pareiškė, kad laisvės ir nepriklausomybės siekiantiems angoliečiams teks padėti. Ta pagalba turėtų būti teikiama viešai, pagal didelių organizacijų nutarimus. Be to, Kissingeris pridėjo, kad Angolos epizodas nesustabdyt detentės. Gali kilti vienas kitas nesuspriktimas, bet detentės politika nebus susmukdyta. Dabartiniu metu klausimas rimamas Jungtinės Tautos. Sovietų valdžia turės aiškintis, kuriais sumetimais ji stengiasi kolonizuoti Angolą, gavusią iš Portugalijos laisvę ir nepriklausomybę.

Užsienio ministeriai patenkinti šitokia sekretoriaus Kissingerio pozicija ir įsitikinimu. Kaip komunistai nepajėgė įsistiprinti Portugalijoje, taip jiems bus pastotas kelias ir Angoloje, bet negalima šnausti. Reikia imtis priemonių, nurodyti nusikaltimus ir pastoti rusams kelią Afrikai pavergti.

WASHINGTONAS, D. C. — Amerikos žinių agentūros tvirtina, kad vadinamas Rasinės Lygybės kongresas pradėjo rekrutuoti Amerikos juodžius kovai Angoloje. Jau ieškomi atstargon paleisti Amerikos karo veteranai, dalyvavę Vietnamo ar kituose karuose, kad galėtų vykdyti į Angolą ir padėti „liaudies frontui“. Tuo tarpu tos organizacijos pirmininkas Roy Innis paneigia šiuos gandus. Organizacija rekrutuoja jaunus vyrus, kad galėtų būti policininkais Angoloje ir bandytų sutaikyti kovojančias grupes. Innis tvirtina, kad CIA skleidžia nepagrįstus gandus, kenkiančius JAV juodžiams.

Innis turėjęs progos kalbėti su keliais savanoriais. Jie norėtų vykdyti, jeigu kas juos nuvežtų, pamaitintų ir sudarytų sąlygas būti taikos ir tvarkos apsaugais Angoloje.

♦ Praeitą sekmadienį du Amerikos kareiviai buvo užmušti, kai valė didžiulius Okinavos karo sandėlius.

Debesuota, galimas sniegas. Saulė teka 7:09, leidžiasi 4:22.

San Francisco balsuotojai bylinėjasi

Kai lapkričio pradžioje "auksinių vartų" mieste vaikštinėjau, sūda buvo apšviesti apšviesti straipsniai ir reklamomis apie lapkričio 4 dienos balsavimą. Turėjo būti išrinktas San Francisco miesto meras ir eilė kitų pareigūnų. Burmistro vieton kandidatavusieji negavo užtenkamai balsų, tad iš dviejų daugiausiai balsų gavusių bus išrinktas vienas kituose rinkimuose.

Kas ir kuriai vietai kandidatavo, tai daugiau tik vietos gyventojams svarbu, tačiau yra kitas rinkimų momentas, kuris gali būti ir kitų miestų gyventojams įdomus.

Prieš rinkimus iškilo kaltinimai, jog įvairūs miesto valdžios žmonės, policijos ir gaisrininkų vyrai bei jų žmonos, negyvenančių San Francisco mieste, bet čia balsuojančių, jie vieni miesto rotušėje užrašė savo gyvenamąją vietą, ki i teismo namus arba užrašė stotis. Ne tik miesto tarnyboje tebesa, bet ir buvusieji pareigūnai, dabar jau pensininkai, neretas iš jų ir jų šeimos, nors gyvena priemiesčiuose, tebebalsuoja San Francisco mieste.

Tokių nelegaliai balsuotojų vadinamųjų esą keletas tūkstančių. Tikrai jie visi nesuskaičiuoti, bet tariama esant nemažiau 6,000. San Francisco mieste registruotų balsuotojų esama apie

300,000, tad tie 6,000 nelegaliai balsuotojai vadinamieji tesudaro menką procentą. Tačiau karpintais ir vienas balsas sprendimą gali pakreipti, tad neabejojama, jog ir tie tūkstančiai miesto tarnautojų ir pensininkų, kurie mieste negyvena, galėjo turėti įtakos kai kuriems sprendimams.

Pavyzdžiui, buvo duotas balsavimui pasiūlymas (proposition M) padidinti miesto tarnautojų algas ir kitus priedus \$7.7 milijono metams. Pasiūlymas priimtas 3,060 balsų dauguma. Praeitais, t. y. 1973 metais, balsavimui buvo duotas pasiūlymas padidinti miesto tarnautojų pensijas 7.6 milijono dolerių metams. Pasiūlymas irgi buvo nubalsuotas priimti 1,308 balsų dauguma. Neabejojama, kad priemiesčiuose gyvenančių, o miesto balsuotojų užsirašiusių tarnautojų balsavo "taip" ir savo naudai daugiau kaip penkiolikos milijonų išlaidų sumą uždėjo miesto mokesčių mokėtojams, gi patys, gyvendami priemiesčiuose, San Francisco miestui mokesčių nemoka.

Esą neaiškių balsavimo įstatyme

Pradžioje lapkričio rinkimai, bet prieš rinkimus kilusieji ginčai ir kaltinimai, kad nelegalūs balsuotojai lėmė kai kurias sprendimus, beje, gana ir aštresnę formą.

JAV Iždo sekretorius William Simon pareiškė New Yorko tėtiams, kad biudžeto aptvarkymas ir apkarpymas jau seniai reikėjo padaryti. Miestas yra paskendęs skolose, bet visvien jis tebemoka didelės sumas žmonėms, kurie neturi teisės tų sumų gauti. Sekretorius pareiškė, kad ne tik pačiam miestui, bet ir visai New Yorko valstijai, švaistant pinigų nuo Rockefellerio laikų.

ma. Net pačiam miesto balsuotojų registracijos viršininkui iškelta byla, jog jis balsuoja San Francisco mieste, nors gyvena priemiesčiuose. Vienas, asmuo, kandidatavęs į šerifus, taip pat patrauktas atsakomybėn, kad nelegaliai balsavo. Miesto trobesių priežiūros vyriausias inspektorius, socialinės globos įstaigos vedėjas — abu minimi, kaip patraukti teismo atsakomybėn už nelegalų balsavimą.

Be abejo, visų nelegaliai balsavusiųjų nesugaudys ir teismas nepatrauks, nes tai būtų perdidelis ir iškaštingas ilgas darbas. Pradėta, kaip sakoma, nuo stambiųjų žuvų. Teismo atsakomybėn patraukti tie kaltę neigia. Aiškinama, jog per keliasdešimt metų jau taip buvo praktikuojama, kad gyvenama priemiesčiuose, dirbama San Francisco mieste ir čia balsuojama.

Nesą reikalaujama, kad miesto darbininkai ar tarnautojai turi gyventi San Francisco mieste, o miesto balsavimo įstatyme esą neaiškių spragų. Net dabartinis miesto burmistras, kurs trečiam terminui nebekandidatavo, ėmėsi aiškinti, jog tie miesto tarnautojai, kurie gyvena priemiesčiuose, bet balsuoja San Francisco mieste, nesą nusikalčiai. Be abejo, mērą ir teisininkai Alioto atsiliepti paskatino ta aplinkybė, kad jo šoferis ir kūno saugas kandidato šerifo vietai, bet prokuratūra iškėlė jam bylą už nelegalų balsavimą San Francisco mieste.

Teismui teks išspręsti, ar kelti tie, kuriems bylos iškeltos už nelegalų balsavimą ir tuo pačiu išaiškinti balsavimo įstatymą. Grėta minimų kriminalinių by-

lų San Francisco mokesčių mokėtojai yra iškėlę bylą, reikalaujanti, kad lapkričio rinkimų nutarimai būtų panaikinti ir kad būtų sustabdytas padidintų pensijų mokesčias, nes neteisėtai nubalsuotas, kadangi balsavo tarnautojai ir pensininkai, kurie mieste negyvena.

Tokių pat atsitikimų, kad asmuo gyvena viename mieste, o balsuoja kitame, pasitaikė ir kituose miestuose, bet San Francisco šiuo požiūriu pirmąjį ir labai aiškiai praleidęs kitus miestus. Kalifornijos valstybės balsavimus tvarkančioms pareigūnams prarastas akys, kad jie pažvelgtų, kas darosi balsuotojų registracijos sąrašuose ir kad netikslumus ar nusikalčius šalintų.

Daug kalbų, bet mažai darbų įsigos šaltinių naudojimų.

Kai prieš porą metų pasireiškė skystojo kuro nedateklūs, spaudoje pasipylė projektų, jektai ir siūlymai, kaip sumažinti benzino importą, išnaudoti vietinius energijos šaltinius. Kalifornija ir kai kurios kitos valstybės garso geizerių garų jėgą milijonai tonų miestų šašlę užkasama, iš kurių esą nesunku išspausti dujas, tinkamas kurui; lengvas būdas gaminti vadinamąjį medžio spiritą, kuris automobilių varymui tiktu geriau negu benzinas, nes neterštų orą; pagaliau ir saulės jėgos pakinkymas būtų milžiniškos reikšmės taupant alyvą.

Deja, tai tik plačių kalbų objektas, bet tiems projektams įvykdyti labai mažai kas daroma. Neabejotina, kad didžiosios benzino kompanijos, kol kas naujais projektais nesuinteresuotos, nebent tik jie įdomūs tiek, kad stengiamasi pastoti naujais išradimams kelia. Pavydžiui, esą nustatyta, jog kur tik buvo galima, geizerius turinčios žemės išpirtos didžiųjų kompanijų ir geizerių energija eina į orą, o taip tuos laukus ir geizerių energija "taupant" ateina.

Federalinė valdžia remia alyvos kompanijų planus siurbti energijos skystį iš po žemės dugno ir skelbia pusevelinės varžytynės vandenynų plotus išnuomoti taip reikalingam benziniui gauti. Pakraščių valstybės priešinasi kad bus tarša ir kad pelnas eis privatiems benieriams.

Kova tarp privataus ir viešojo biznio rėmėjų

Prie San Francisco yra Alameda miestas. Tokio pat vardo ir apskritys, su eile miestų kaip Oakland, Berkeley ir kiti. Sudarytas piliečių ir valdžios komitetas apskaitavo ir padarė planus, jog galima apskrities šūkšles su pelnu išnaudoti.

Dūty šūkšlių centras, lyg fabrikas. Darbininkai išrūšiuoti ir atrinkti naudingas atmatas, kaip metalą ir kitką, o jau niekam kitam netikusios atmatos būtų pildomos ir iš jų gaunamos dujos elektrai gaminti. Vien tik dar naudotinos atmatos (metalas ir kt.) duotų 7 milijonus dolerių metinių pajamų, neskaitant gamtos energijos iš paraišų šašlę.

tyti, bet užklūvus už klausimo: kas jį vykdys — privatus biznierių, ar apskrities įstaiga? Laisvo biznio šalininkai stoja už tai, kad koncesiją atiduoti privatem kapitalui, o gamtos apsaugos ir visuomeninio biznio šalininkai, siūlo, kad šašlavynų išnaudojimui būtų įsteigta viešoji arba visuomeninė įstaiga.

Kitai sakant, posėdžiaujama lyg pasakos peles kad posėdžiautoi svarstydamos, kas pariš katei varpelį?

Ar Los Angeles pakinkys saulės spindulių energiją?

Prieš keletą metų Los Angeles mieste pastatytas didžiulis modernus pastatas, konvencijų centru vadinamas. Jis nesą biznio požiūriu tiek naudingas, kaip kad statytojų planuota.

Suvažiavimų ir parodų nepatraukia čia tiek, kiek tikėtasi. Ir ateinančių metų respublikonų konvencijai Los Angeles buvo kandidatas, bet nelaimėjo. Namų išlaikymo išlaidos didelės.

Dabar miesto tarybos sudarytas planas, jog konvencijos centro patalpų dalis būtų šildoma, o vasara vėsinama, panaudojant saulės spindulių energiją. Projektas kainuos 709,000 dolerių. Miesto taryba prašo, kad federalinė valdžia prie šio projekto prisidėtų, duodama 639,000 dolerių. Federalinės valdžios paramos prašoma, kadangi tas saulės energijos panaudojimas būtų kaip demonstracija bei paskatinimas ir kitiems saulės energiją pasikinkyti.

Saulės energiją naudojant konvencijos salės išlaidos sumažėtų ir miestas sutaupytų 24,000 dolerių išlaidų kasmet. Pats projektas, įskaitant amortizaciją ir aptarnavimą, išsimokėtų per 20 metų.

Federalinės valdžios pinigais puskraidinti astronautai ant mėnulio, tad valdžia turinti prisidėti ir prie paskatinimo saulės energiją panaudoti.

SKAITYK PATS IR PARAGIN. KITUS SKAITYTI NAUJIEŅAS

Sovietų pralaimėjimas ir laimėjimas

Sį rudenį Maskvoje buvo suorganizuota pasaulio moterų atstovų konferencija. Joje taip pat dalyvavo Amerikos moterų organizacijos (NOW) naujoji pirmininkė Karen DeCrow. Ją stebino sovietinių intelektualų ir pareigūnų menkas supratimas apie Amerikos moteris, taip pat nepasilepiamai kyšantis jų didelis noras išgirsti neigiamus pareiškimus apie Ameriką.

Grįžusi Amerikon, Karen DeCrow pasakojo savo įspūdžius ir nuotykius New York Times korespondentui. Ji pareiškė, kad vos tik išlipus iš lėktuvo Maskvos aerodrome, ji buvo prašoma pasakyti "kaip pasibaistai blogai yra Amerikos moterims ir kaip geras gyvenimas moterims Sov. Sąjungoje, nors tikrumoje ten seksizmas viešpatuoja. Amerikoje bent gauni pažadus, o ten NOW sąjūdis visai negalėtų egzistuoti. Jie sako, kad ten moterys neturi problemų".

Sovietų pareigūnai reikalavo, kad Ms. DeCrow parašytų savo prakalbą iš anksto, ko ji niekuomet iki šiol nebuvo dariusi. Priešingu atveju ji nebus leidžiama ekskursijon į Leningradą. Kai ji parašė savo prakalbą, tai du pareigūnai ją cenzūravo ir grėsmingai reikalavo išbraukti kai kuriuos sakinius. Nėgana to, vienas pareigūnas prieš pat prakalbą pareiškė:

— Jūsų prakalboje yra klaidų. Sekszimo problemų nėra visame pasaulyje, o tik kai kuriuos kraštuose. Prašau tai pataisyti.

Nors Ms. DeCrow tos vietos savo kalboje netaisė, bet vertėjai į kitas kalbas vertė taip, kaip tas pareigūnas buvo įsakęs. Tolimesniame pasikalbėjime ji pareiškė:

— Ten žmonės ne tik netiki į teisę prieštarauti, bet ir tokio dalyko visiškai nesupranta. Amerikoje jei prieštarauji, tai ir kovoji. Aš niekuomet negalvoju, ka tai yra kokia garbė ar privilegija. Tai yra dalis viso gyvenimo. Man iki šiol nebuvo pasitaikę, kad kas nors pareikalautų, kad nors išimti iš mano prakalbos.

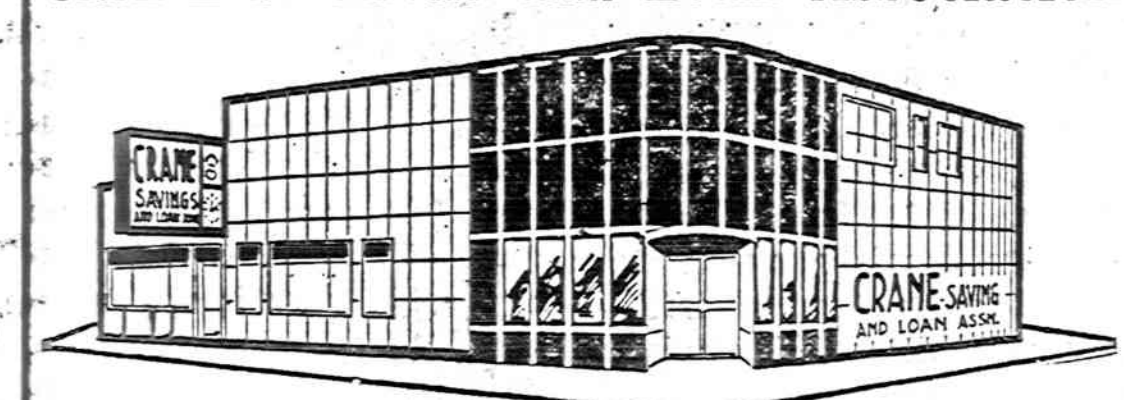
Konferencijoj dalyvavo delegatės iš 111 kraštų, bet 99% iš jų buvo komunistės imant kartu ir dranges amerikietes, kurios sovietinei santvarkai skyrė ligto dali vaidmens moterų teisės, progresą.

Karen DeCrow buvo nustebusi, kodėl sovietai ją kvietė į šią konferenciją ir pareiškė:

— Aš esu žinoma kaip moterų sąjūdžio vadovė ir žinoma prieš karus protestuotoja. Jie dėl manęs rizikavo ir jie pralaimėjo.

Iki šiol sovietams vis sekėsi parenkant lietuvių bendradarbiautojus ir privilegijuotais turistais. Jie savo numatytais pasirinkimais neapsiriko ir nepralaimėjo. S. Pašilytė

CRANE SAVINGS and Loan Association

B. R. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street. Tel. LAfayette 3-1083

NEMOKAMAI VIETA AUTOMOBILIAMS

7% Mokama 4 metų
Certifikatams.
Mažiausia \$5,000
ar daugiau.

6 1/2% Mokama 1 metų
Certifikatams.
Mažiausia \$1,000
ar daugiau.

5 1/4% ON INVESTMENT
ACCOUNTS

Taupmenos padėtos į reguliarias taupymo sąskaitas iki mėnesio
10-tos dienos duoda pelno dividendą už visą mėnesį.
DIVIDENDAI MOKAMI KAS 3 MĖNESIAI

VALANDOS: Pirmad. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:00 vak.;
Antradi. ir penktadieni 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadienis
9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

PHILOMENA SAKO:

Nėra kitos Taupymo Bendrovės, turinčios Valstijos ar Federali Charteri, kuri mokėtų didesnius procentus, negu Chicago Taupymo ir Skolinimo Bendrovė. Nėra nei taupymo bendrovių, kurių būtų saugesnės ar duotų geresnį patarnavimą.

Certificate account	Minimum balance	Annual yield	Effective yield
One Year Certificate	\$1,000	6 1/2%	6.81%
30 Month Certificate	\$1,000	6 3/4%	7.08%
4 Year Certificate	\$1,000	7%	7.35%
4 Year Certificate	\$1,000	7 1/2%	7.90%
6 Year Certificate	\$1,000	7 3/4%	8.17%

* These rates assume interest if left on deposit for one year. By Federal Regulation "a substantial interest penalty is required for early withdrawal of certificate accounts."

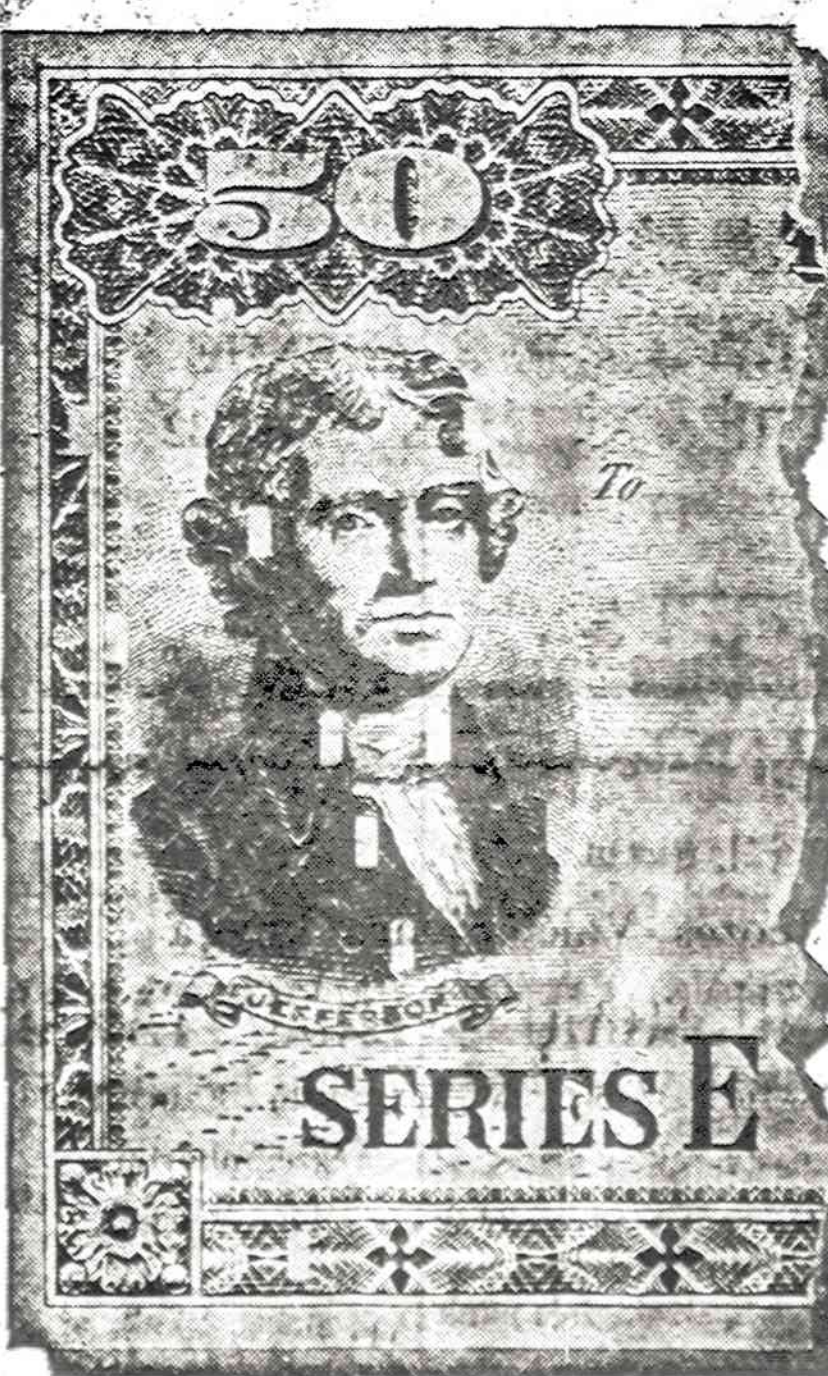

CHICAGO

savings and loan association

6245 south western avenue 476-7575

Steal me. Burn me. Throw me away. I'm still yours.

Once you bring me home I'm yours forever. Even if I'm burned, lost, or stolen. If you look for me and can't find me, just report it. And you'll get me back as good as new. And remember: I'll never break your heart. Or leave you stranded in the tight spots. I'll always be there when you need me. And that ought to make you feel pretty secure.

Now I divide my 9% interest when held for maturity of 5 years (1968 the first year). Bonds are redeemable if lost, stolen or destroyed. When needed, they can be replaced at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal income tax is deferred until redemption.

NAUJIEŅOS

1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

DR. VALIŪNO PRANEŠIMAS

Dr. Kęstutis Valiūnas pranešimas VLIKo Seimui, įvykusiame 1975 m. lapkričio 29 — 30 d., Kultūros židinyje, Brooklyne, N. Y.

(Tęsinys)

TARPTAUTINIAI ANDREJ SACHAROV VADO APKLAUSINĖJIMAI

Rytų Europos Egzilo Komitetas Danijoje šių metų pradžioje prisiuntė savo bendrąjį, kad susitarus su Sovietų Sąjungos akademiku Andrej Sacharovu, Komitetas Kopenhagoje, Danijos parlamento pirmose, ruošia Sovietų Sąjungai, vėliau taisykla žmogaus teisių nepaisymo taisyklę. Būsią apklausinėjami liudininkai, būvę koncentracijos stovyklų ir kalėjimų kaliniai bei priverstiniai psichiatriniai ligoninių pacientai.

VLIKas į tai tuojau atsiliepė ir farėsi su buv. kaliniais dėl liudininkų. Elena Juciūtė, dėl nesveikatos, atsisakė vykti, o Simas Kudirka ir Jonas Kreivėnas sutiko. Kai Kopenhagos Komitetas pranešė, kad

lietuvių liudininkais jau esą pakviestas Jonas Jurašas, gyvenęs Vokietijoje, o liudininkų skaičius labai ribotas, VLIKas besigundė tik vieną Kudirką.

Pagal pateiktą liudininkų apklausinėjimo programą, turėjo būti liudininkais šiais trimis klausimais: gyventojų persekiojimas dėl jų ideologinio ar politinio įsitikinimo; religinė priepaūda ir tautinių mažumų persekiojimas. Tuo būdu Kudirkai teko išskirti ne tik Lietuvos okupaciją, bet ir jos neteisėtą inkorporaciją į Sovietų Sąjungą. Simas Kudirka per dešimt jam skirtų minučių ne daug tegalėjo pasakyti. Tai buvo VLIKo pramatyta, todėl jam buvo prikrauti lagaminai pareiškimų bei dokumentų (anglų ir rusų kalbomis), ir ta medžiaga žurnalistų ir kitų dalyvių buvo visa išgrobstyta.

Kopenhagoje, Kudirka susitiko Komitetas pranešė, kad

ir užmezgė naujų pažinčių su disidentais.

Visi Kudirkos prie protokolo pridėti dokumentai bus sudėti į šių apklausinėjimų išleisimą specialią knygą.

Jonas Jurašas buvo laimingas už Kudirką. Jam buvo leista tomis pačiomis temomis kalbėti ilgiau, ir jis po savo pranešimo susilaukė ilgų plojimų.

Per liudininkų buvo viešai pasakyta, kad tai tik pradžia. nepaisydami darbotvarkės klausimų. Taip įvyko ir Mexico City.

Nors ir buvo pareikšta, kad apklausinėjimas nėra teismas, jokių sprendimų dėl Sovietų Sąjungos nebuvo padaryta, vis dėlto buvo preita tokių galutinių išvadų:

“Sovietų Sąjungoje minties ir žodžio laisvė suvaržyta. Nepaisant to, Sovietų Sąjungoje yra persekiojamas visose gyvenimo srityse. Judėjimo laisvė griežtai suvaržyta, tiek krašto viduje, tiek kelionės užsienin ir emigracija. Religijos laisvė suvaržyta iš pagrindų.

“Sovietų tautinių mažumų, kaip žydai, ir kitų tautų gyviniui interesai bei aspiracijos yra užgniauziami; tai ypač liečia tautines grupes, kurios neteko savo teritorijų, kaip Krymo totoriai ir Volgos vokiečiai.

“Sovietų Sąjungos kalėjimuose, stovyklose, psichiatrinėse ligoninėse laikomi — dažnai nežmoniškoje sąlygoje — žmonės, kurie turi būti aiškiai kvalifikuoti kaip politiniai kaliniai.”

VLIKo Valdyba savo pastangomis ir lėšomis prisidėjo prie šio tarptautinės reikšmės “Tribunolo” sovietams apkaltinti. Buvo tai laiku ir gerai atliktas darbas.

VLIKAS TARPTAUTINIŲ MOTERS METŲ KONFERENCIJOJE

Šiuos 1975 metus Jungtinės Tautos paskelbė Tarptautiniais Moters metais. Juos tinkamai įvertinti ir moters vaidmenį savo tautoje ir pasaulyje išryškinti, Jungtinės Tautos birželio 23 — liepos 4 dieną Mexico City suorganizavo viso pasaulio moterų atstovų suvažiavimą. Į šį suvažiavimą delegatų galėjo siųsti ir ne vyriausybinių

organizacijų. Tuo pasiūlydodamas VLIKas į suvažiavimą pasiuntė ir savo atstovę ponę Elena Kulber.

Sugrįžusi, ponė Kulber informavo, kad suvažiavime gausiai ir labai aktyviai dalyvavo komunistų valdomų valstybių atstovės. Kaip ir paprastai, tarptautinius forumus komunistai visuomet išnaudoja savo tariamam pranašumui prieš laisvąjį pasaulį išskirti, visai nepaisydami darbotvarkės klausimų. Taip įvyko ir Mexico City.

Ponė Kulber nusigabeno VLIKo paruoštą trumpą leidinį apie moters padėtį okupuotoje Lietuvoje. Kai ji tą leidinį išdėliojo, patyrė, kad sovietų moterys pradėjo jį gaudyti ir naikinti. O kai ji viename sovietų moterų sukvietime susirinkime pradėjo savo leidinį dalinti, o ukrainietė, gavusi balsą, pradėjo kalbėti, kad Sovietijoje nėra jokių žmogaus teisių, nei laisvų, susirinkimas buvo nutrauktas.

BRAZINSKŲ KLAUSIMAS

Kol kas dar neišspręstas mums norima prasmė, tačiau tai nereiškia, kad jais VLIKas nesirūpina. VLIKas bendradarbiauja su BALFu ir toliau daro viską, kad juodu kaip galima greičiau iš Turkijos išgabus. Dėl suprantamų priežasčių šiuo metu į detales leisti būtų netikslinga. Atliktų kelionių Turkijoje skaičius ir išlaidos Brazinskių gelbėjimui buvo padarytas neveltui. Mums pavyko išgelbėti juo nuo išdavimo rusams. Tikimės pastebėti savo užsibrėžtą tikslą ir juos turėti savo tarpe.

AMNESTY INTERNATIONAL

Zmogaus teisės ir jo laisvę ginai bei politiniams kalinams vaduoti jau daugelį metų veikia tarptautinė politinės amnestijos reikalams įsteigta organizacija, pavadinama Amnesty International su centru Londone. Jau visa eilė metų, kai VLIKas, lietuvių politinių kalinų gelbėjimo reikalais, bendradarbiauja su jos centru Londone ir poskyriais įvairiuose kraštuose.

Turimų kalinų sąrašus VLIKas siunčia į Londono centrą, o šis savo ruožtu jais rūpinantis paveda kuriai nors kito krašto savo grupei ar paskiram asmeniui. Dėl kai kurių kalinų susidaro VLIKo su Amnesty International intensyvi susirašinėjimas, nes tiek centras tiek jo poskyriai prašo smulkesnių žinių apie kalinus. VLIKas per savo Eltos biuletenius kreipiasi į spaudą, ieško kalinų giminių bei pažįstamų, kurie galėtų suteikti daugiau žinių. Yra gauta visa eilė atsiliepimų. Dažnu atveju Amnesty grupės suvedamos su kalinų giminėmis bei pažįstamais ir su jais bendradarbiauja.

Siemėt dėl šių kalinų buvo susirašinėta su šveicarijos Olandijos, Paryžiaus, New Yorko, Freiburgo, Heidelbergo, Stockholmo, Oberkirchen, amnestinėmis grupėmis ir kalinų giminėmis bei pažįstamais: Petras Plumpa, Jonas Stašaitis, Mindaugas Tamonis, Izidorius Rudaitis, Vladimiras Prokopovicius, Sarūnas Zukauskas, Petras Paltarokas, Algirdas Žyprė, Nijolė Sadūnaitė, Jonas Steikūnas, A. Terleckas, Aleksas Pašilis, Virgilijus Jaugelis, Donatas Butkus, Balys Gajauskas, Stasys Jakas, Vincas Pupelis, Algis Mankevičius.

ENCYCLOPEDIA BRITANNICA

Gavus iš prof. Antano Klimo informaciją, kad Encyclopedia Britannica labai neteisingai ir tendencingai — prosovietiskai aprašė apie Lietuvą, buvo parūpinti aprašymų tekstai ir su jais susipažinta. Pasirodė, kad Britannica re-

daktija straipsnius apie Baltijos valstybes užsakė parašyti sovietų autoriams — apie Lietuvą Meskauskui.

Dalykams paaiškėjus, sausio mėnesio pradžioje buvo Britannicos redaktoriui pasiūstas išsamus raštas ir jis prašytas ateityje dėl medžiagos apie Lietuvą kreiptis laisvojo pasaulio kompetentingus mokslininkus ir i Lituanistikos Institutą. Rašte buvo pasakyta, kad Institutas turis per šimtą įvairių sričių mokslininkų ir mielai Enciklopedijai patarnautų. Jo pirminkas dr. Jurgis Gimbutas su tuo sutiko.

Kaip vėliau iš amerikiečių ir lietuvių spaudos patyrėme, to Instituto nariai prof. Klimas, prof. Donatas Satas ir prof. Romas Misiūnas bei kiti smarkiai paveikė Britannicos redaktorių, kuris prisipažino padaręs klaidą. Kaip ateinančiais metais Encyclopedia Britannica aprašys Lietuvą, matysime, bet reikia tikėtis, kad teisingai.

RADIO LIBERTY

Lietuvių kalba savo programą Radio Liberty pradėjo pildyti šiuo metų sausio 4 d. — pradžioje kartą per savaitę po pusę valandos, o nuo kovo 2 dienos, kai jau buvo suorganizuotas bendradarbių štabas, programos duodamos kasdieną po pusę valandos ir jos kartojamos. Tos programos Lietuvoje girdimos po 9 valandos.

VLIKas su Radio Liberty pradėjo artimai bendradarbiauti nuo 1973 metų pradžios. Muncheno stočiai buvo siuntinėjami anglų ir italų kalbomis leidžiami Eltos biuleteniai, o iš stoties gaunamos įvairios studijos, kurios analizuoja įvairias sovietų gyvenimo sritis bendrai ir Lietuvos atskirai. Dažnai gaunami ir rusų disidentų leidžiami samizdatai.

Mūsų žiniomis Radio Liberty programos, bet kuria kalba per duodamos, labai trukdomos Lietuvos didesniuose miestuose. Kaimo programos gerai pasiekia.

(Bus daugiau)

COSMOS PARCELS EXPRESS

C O R P.

Licensee by VNESHPOSYLTORG

Gera pažįstama firma, kuri per daugelį metų skubiai ir tiksliai aptarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant

DOVANAS - SIUNTINIUS Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ IR T. T.

GAVEJAS NIEKO NEMOKA.

TOKSTANČIAI KLIENTŲ PATENKINTI.

VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI.

GARANTUOTAS, SKUBUS IR TIKSLUS

PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštos kokybės prekių prieinamomis kainomis.

Cosmos Parcels Express Corporation

Affiliated with PODAROGIFTS, INC.

Priima užsakymus DOVANŲ PAŽYMEJIMAMS — automobiliams, šaldytuvams, televizijų aparatams, radijo transistoriams, magnetofonams (tape recorders) ir daug kitoms dalykams, taip pat BUTAMS savo giminėms ir draugams, gyvenantiems Lietuvoje ir Sovietų Sąjungoje.

Informaciją ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

Cosmos Parcels Express Corporation

488 Madison Avenue (tarp 51 ir 52 g-vės)

FLOOR 21st.

NEW YORK, N. Y. 10022. — TEL.: (212) 758-1150/1

SKYRIAI:

• APPLE VALLEY, Minn. 55124 7707-147 St. Tel.: 612-432-7083
• NEW YORK, N. Y. 10003 45 Second Avenue Tel.: AL 6-1556
• NEW YORK, N. Y. 10011 135 W. 14 St. Tel.: GL 3-2583
• SO. BOSTON, Mass. 02127 389 West Broadway Tel.: 268-0068
• BUFFALO, N. Y. 14206 332 Fillmore Avenue Tel.: 6-2674
• CHICAGO, Illinois 60622 2222 West Chicago Ave. Tel.: BR 8-6966
• CHICAGO, Illinois 60629 2501 West 69 St. Tel.: WA 5-2737
• CLEVELAND, Ohio 44134 5879 State Road Tel.: 884-1738
• IRVINGTON, N. J. 07111 782 Springfield Avenue Tel.: ES 2-4685
• IRVINGTON, N. J. 07111 1082 Springfield Ave. Tel.: 374-6446
• FORT WAYNE, Ind. 46808 1807 Beimeke Rd. Tel.: 432-5402
• GRAND RAPIDS, Mich. 49504 636-38 Bridge St. N. W. Tel.: GL 8-2256
• HARTFORD, Conn. 06106 512 Park St. Tel.: 246-9473
• LAKEWOOD, N. J. 08701 241 Fourth St. Tel.: FO 3-8569
• LOS ANGELES, Calif. 90022 960 S. Atlantic Blvd. Tel.: AN 1-2994
• NEW HAVEN, Conn. 06511 1329 Boulevard Tel.: LO 2-1446
• NEWARK, N. J. 07106 698 Sanford Ave. Tel.: 373-8783
• PASSAIC, N. J. 176 Market Street Tel.: GR 2-6387
• PATERSON, N. J. 07505 60 Broadway Tel.: 345-2028
• PHILADELPHIA, Pa. 19121 1214 N. 5th St. Tel.: PO 3-4818
• PHILADELPHIA, Pa. 19141 4925 Old York Rd. Tel.: GL 5-9586
• PITTSBURGH, Pa. 15203 1307 E. Carson Street Tel.: HU 1-2750
• SAN FRANCISCO, Calif. 94115 1826 Divisadero St. Tel.: FI 6-1571
• TRENTON, N. J. 08620 4 Quay Court Tel.: 609-585-4867
• WATERBURY, Conn. 905 Bank Street Tel.: PL 6-6766
• WOODHAVEN, N. Y. 11421 9408 Jamaica Ave. Tel.: 441-4712
• WORCESTER, Mass. 01610 144 Millbury Street Tel.: SW 8-2668
• YOUNGSTOWN, Ohio 44503 309 W. Federal Street Tel.: RI 3-0440

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI
GARSINKITĖS NAUJIENOSE

SKAMBINKITE DABAR
I VERTINTI
JŲSŲ NAMĄ

ERWIN J.

MICHAELS

4637 So. Archer Ave.

(Frie 47-fos)

254-8500

RELO

MES TAIP PAT PARDUODAME VISUS CHICAGO PRIEMIESCIUS IR 7,000 MIESTŲ JAV-SE PER RELO

KNYGOS ANGLŲ KALBA

A VISIT TO SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. Cikagietis išpūdią okupuotoje Lietuvoje apsilankius. 101 psl. Kaina \$1.00.

A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymų nuotykių aprašimai, baigti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai iliustruota. 150 psl. Kaina \$2.50.

THE SEASONS. Klasinės poemos “Metai” poeto Nadeždos vertimas. Gražus leidinys. 127 psl. Kaina \$3.00.

THE GREAT. Istoriniai DLK Vytauto praeities, padedantys laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją. 211 psl. Kaina \$3.00. Kietas viršelias \$4.00.

Šios knygos yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atsiėmus ir Naujienas arba atsiuntus čekį ar pinigų.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

5 1/4%

PER ANNUM

PASSBOOK ACCOUNTS

7 1/2%

PER ANNUM

certificates \$5000 or more 4 year min.

PAID QUARTERLY AT

BRIGHTON

FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

HIGHEST RESERVES

4071 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632

TEL: LA 3-8248
(WEST OF CALIFORNIA AVE.)

6 3/4%

PER ANNUM

\$5000 or more minimum 30 months

6 1/2%

PER ANNUM

\$1000 or more 1 year min.

Nesenai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakišios 10 ar daugiau egzempliorių.

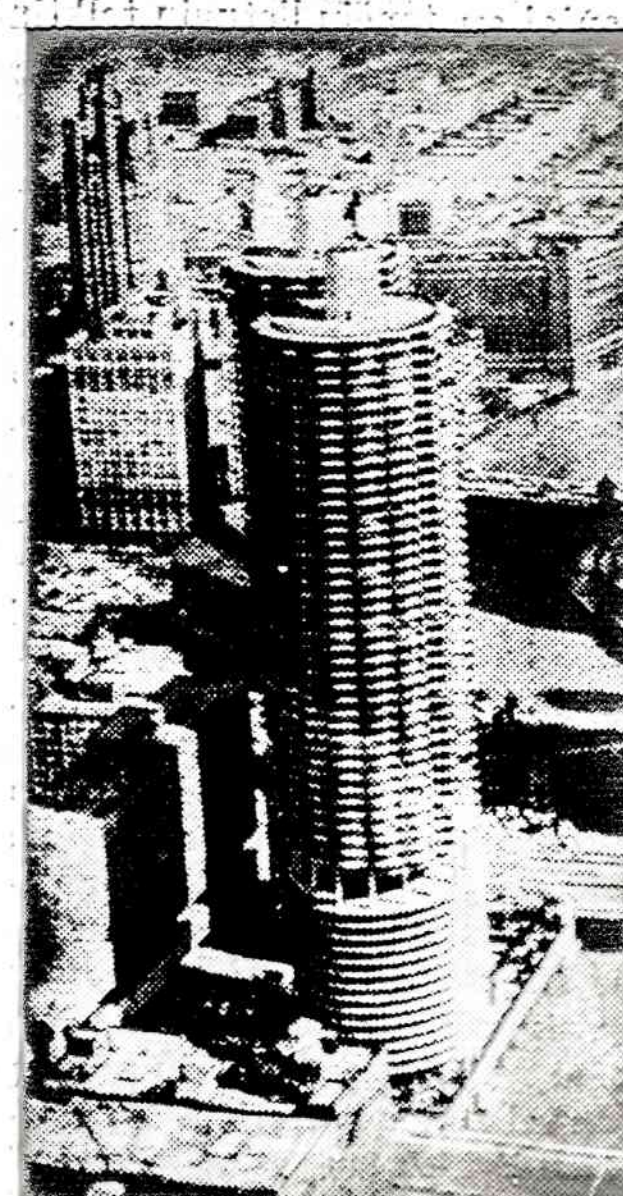
Nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Taupykite dabar
pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelių darbų. Pirmą, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7 3/4%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5 1/4%

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

TEL. 421-3070

Istaigos pietuose kiamas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608 - Telephone MA 1-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$8.50 per 3 months. In other USA localities \$26.00 per year, \$14.00 per six months, \$7.50 per three months. Canada \$30.00 per year, other countries \$31.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicago ir priemiestuose:	
metams	\$30.00
pusei metų	\$16.00
trims mėnesiams	\$8.50
viename mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$26.00
pusei metų	\$14.00
trims mėnesiams	\$8.50
viename mėnesiui	\$3.00

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro šeštadieniais — iki 12 val.

Darbai garsiai kalba

Iki šio meto Amerikos Lietuvių Taryba ir šią telktinę organizaciją sudarantis įvairios politinės grupės, fraterinės organizacijos ir josios darbu pritariantieji profesionalai yra atlikę daugiausia naudingų darbų pavergtai Lietuvai. Naudingą darbą ji dirbo praityje, naudindą darbą ji dirba ir šiandien.

Kada Vlikas, tinkamai konferencijos neparuošęs, Chicagoje sušaukė "nepaprastą veiksmų" konferenciją "aneksijai nepripažinti", tai Amerikos Lietuvių Tarybos pareigūnai judino patį prezidentą, valstybės departamentą ir paskirus kongreso bei senato atstovus. Vietoj sprestų tuo metu buvusias problemas, Chicagon suvažiavę vlikiečiai leido Bendruomenės skaldytojui švaistytis insinucijomis ir dar toliau skaldyti Amerikos lietuvių. Šiandien juk niekam ne paslaptis, kad tą "nepaprastą konferenciją" išardė Algimantas Gečys, pradėjęs joje pirmininkauti ir įsakinėti, kad jis leis daryti ir ko jis neleis. Prieš ketveris metus VLIKas atvežė tą patį Gečį Chicagon, kad lietuviškų politinių partijų atstovus iškoneveiktų ir "palaidotų", o nepapraston konferencijon jį pakvietė, kad minėtą konferenciją išardytų. Tą jis padarė, o konferencijos pabaigoje, neturėdamas argumentų, kitus konferencijos atstovus pradėjo kolyti.

Tuo tarpu Amerikos Lietuvių Tarybos pareigūnai ruošė pasimatymą su prezidentu Fordu, prašė jo svarbaus ir stipraus pareiškimo aneksijos klausimu, gavo pažadą Helsinkyje nepadarinti nuolaidų sovietų valdžiai, nesusiurinti pavergtos Lietuvos teisinės būklės ir, jei susidarys galimybė, padėti lietuviams atgauti nepriklausomybę. ALTo pareigūnams teko dirbti pusiau paslapčiomis, kad ALTo priešai dar kartą nebandytų pakenkti, kaip tam darbui pakenkė prieš porą metų, išardydami pasimatymą Baltuose Rūmuose su prezidentu Niksonu.

Kada Barzduko dar nepriklausomoje Lietuvoje užveisti frontininkai pradėjo skleisti pasakas apie Lietuvos ir kitų Baltijos valstybių pardavimą, Amerikos Lietuvių Tarybos nariai, nesigarsindami, ir toliau tarėsi su

JONAS AUGUSTAITIS

VARŽYBOS DĖL EUROPOS

Brežnevo kelias į Europą

Praeitais metais 1974 m. lapkričio mėn. 24 d., susitikę kiekvienai šaliai — divostoke, Sibire, prez. G. Fordas ir JA Valstybės ir Sovietų Rūdas su Brežnevu sutarė strategiją — po 2400 vienetų įvairių

ginklų sumažinimą, nukričio mėn. 24 d., susitikę kiekvienai šaliai — divostoke, Sibire, prez. G. Fordas ir JA Valstybės ir Sovietų Rūdas su Brežnevu sutarė strategiją — po 2400 vienetų įvairių

ginklų sumažinimą, nukričio mėn. 24 d., susitikę kiekvienai šaliai — divostoke, Sibire, prez. G. Fordas ir JA Valstybės ir Sovietų Rūdas su Brežnevu sutarė strategiją — po 2400 vienetų įvairių

ginklų sumažinimą, nukričio mėn. 24 d., susitikę kiekvienai šaliai — divostoke, Sibire, prez. G. Fordas ir JA Valstybės ir Sovietų Rūdas su Brežnevu sutarė strategiją — po 2400 vienetų įvairių

ginklų sumažinimą, nukričio mėn. 24 d., susitikę kiekvienai šaliai — divostoke, Sibire, prez. G. Fordas ir JA Valstybės ir Sovietų Rūdas su Brežnevu sutarė strategiją — po 2400 vienetų įvairių

ginklų sumažinimą, nukričio mėn. 24 d., susitikę kiekvienai šaliai — divostoke, Sibire, prez. G. Fordas ir JA Valstybės ir Sovietų Rūdas su Brežnevu sutarė strategiją — po 2400 vienetų įvairių

ginklų sumažinimą, nukričio mėn. 24 d., susitikę kiekvienai šaliai — divostoke, Sibire, prez. G. Fordas ir JA Valstybės ir Sovietų Rūdas su Brežnevu sutarė strategiją — po 2400 vienetų įvairių

ginklų sumažinimą, nukričio mėn. 24 d., susitikę kiekvienai šaliai — divostoke, Sibire, prez. G. Fordas ir JA Valstybės ir Sovietų Rūdas su Brežnevu sutarė strategiją — po 2400 vienetų įvairių

ginklų sumažinimą, nukričio mėn. 24 d., susitikę kiekvienai šaliai — divostoke, Sibire, prez. G. Fordas ir JA Valstybės ir Sovietų Rūdas su Brežnevu sutarė strategiją — po 2400 vienetų įvairių

ginklų sumažinimą, nukričio mėn. 24 d., susitikę kiekvienai šaliai — divostoke, Sibire, prez. G. Fordas ir JA Valstybės ir Sovietų Rūdas su Brežnevu sutarė strategiją — po 2400 vienetų įvairių

ginklų sumažinimą, nukričio mėn. 24 d., susitikę kiekvienai šaliai — divostoke, Sibire, prez. G. Fordas ir JA Valstybės ir Sovietų Rūdas su Brežnevu sutarė strategiją — po 2400 vienetų įvairių

IVYKIŲ RAIDĄ PO HELSINKIO

Helsinkio nutarimai, ypač įvairių kraštų žmonių bendravimo suvaržymų atpalaidavimui, paskatino jau tuomet pasinaudoti, tačiau bandantims teko nusivilti:

1) Sovietų rašytojui Aleksandrui Sokolovui nebuvo leista vesti Austrijos mokytojos Johanos Stendel, ir tik po bado streiko — protesto ir įsikišimo Austrijos vyriausybės kanceliarijoje Bruno Kraisky ir opozicijos lyderio Josef Taus galėjo įvykti judvieju vestuvėms Vienoje, rugsėjo 25 dieną;

2) Šachmatų čempionui Borisui Spassky buvo sukludyta vesti Mariną Ščerbačevą, kuri dirbo Maskvoje, Prancūzijos ambasadoje. Tik po ilgų derybų, pasirėmus Helsinkio nutarimais, buvo leista vedybos Maskvoje, rugsėjo mėn. 30 d.

3) JA Valstybių ambasada Maskvoje sudarė sąrašą asmenų, kurie norėjo emigruoti į JA Valstybes ir agrašą nusiušinti į Užsienio Reikalų ministeriją Maskvoje. Tik keturiems iš to 249 asmenų sąrašo buvo leista išvykti, bet JA Valstybių korespondentams Amerikoje buvo išduotos daugkartinės vizos tik pirmakart, tačiau tokias privilegijas gavo Sovietų korespondentai JA Valstybėse (L. H. T. X. 27).

4) Andrei Sacharov — fizikas, atominės energijos specialistas, daug prisidėjo prie išvystymo atominės bombos Sovietų Rusijos armijai, žmogaus teisių gynėjas Sovietuose, Italicijos ir Prancūzijos komunistų partijų lyderiai — Enrico

Atleistas iš užimamų pareigų

Be kita ko jis pabrėžė, kad jis laiko šią premiją priitarimu tiems, kurie užmokėjo savo laisvę kovoje už žmogaus teises. Be to, jis turi vilkėti, kad laisvę detentės (atostogios), laikant premiją bus kaip tolerancijos ir esminė dalimi detentės vykdymas. Sovietų žinią agentūra "Tass" pasmerkė apdovanojimą Nobelio premija kaip priešingumą laikos reikalui. Tass'o Sovietų politikos komentatoriaus Jurij Kormilovo straipsnis sako, kad Sacharovas ragino buržuazijos lyderius, reikalaujanti iš Sovietų politikos koncesijų ir yra prieš Sovietų tarptautinę politiką. "Žodžiu, jis kartuoja, kaip sakoma, antikomunistinę propagandą".

Sacharovo prašymą vykti į Oslo š/m. gruodžio mėn. 10 d. atsiimti premiją, "Sovietų vyriausybė atmetė, motyvuodama, kad jis turįs valstybių paslapčių iš jo pirmųjų atominio specialisto darbuotės. Neduodami Sacharovui leidimo, Sovietai pažeidė Helsinkio susitarimus. Primindama tai Europos spauda bei Nobelio komitetas pabrėžė žmogaus teisių pagrindinių laisvių susitarimų nevykdymą. Norvegų Užsienio Reikalų ministeris Knut Frydenlund pareiškė gavo vyriausybės vardu nusivylimą Sovietų sprendimui. Nufar ta įteikti premija Sacharovo žmonai, kuri tuo metu gydytis aklis Italijoje. Taikos premija sudaro aukso medalis, diplomą ir pinigais 140 000 dolerių.

Oslo Nobelio instituto pirmininkas Tim Greys pareiškė, kad nustatytos ceremonijos įvyks gruodžio 10 d., nežinint to, kad Sovietų vyriausybė atsisakė duoti vizą Sacharovui. (L. H. T. XI. 12. 1975). Didžiojo sielos valstybės, pasirašiusios Helsinkio susitarimus, iš kurių tiek daug tikėjosi, iki šioliejių klausimų nepadarė jokių pareiškimų. Leonido Kantorovičiui, gavusiam Nobelio premiją už ekonominius raštus, leido vykti į Oslo, Gautomis žiniomis, Sacharovas įgaliojo žmoną atsiimti jo premiją. (Bus daugiau)

A. VILAINIS - ŠIDLAUSKAS

O KAS TU?...

73.

Jam labai didingai atrodė pats Linkolnas toje savo sustingusioje bronzos pozoje. Atlikęs tokį reikšmingą uždavinį Amerikos laisvės istorijoje, visada buvęs išoriniai paprastas, bet čia skulptoriaus buvo pagauti jo dvasinės didybės bruožai, ir jis atrodė ne tik rimtas, susimąstęs, bet ir didingas. Nekitaip atrodė ir Generolas Grantas, raitas ant dekoratyvinio parko tilto. Jis, kuris buvo tiek silpnos valis, kad negalėdavo atsispirti pagundai prie stiklo, sugebėdavo sukaupyti tiek jėgos sąvyje, vykdant uždavinius, kad dėl Amerikos nebuvo jam jokių kliūčių pasiekti pergalę, uždegant tai pačią dvasią ir savo kariams.

Vakare jis, gerdamas kavą ir valgydamas ledus, kalbėjosi su šeimininke. Ji atrodė lyg išbalus, pavargus, kaip kad būtų serganti, bet kalbėjo vis dar su šypsena, ir jos balsas skambėjo kažkoks nuširdus, tonas. Ji vienu tarpu atydziai žiūrėdama į jį pratarė:

— Maik, kai tu turėsi atostogas, aš tau esu paruošus staigmeną.

— Jau šiandien pradėjau...

— Tai ko man nieko nesakai... Ar niekur nesirengi pakeliauti. Tu juk, kaip ir mano sūnus, mėgdavai keliones, būvai net jūrininkas.

— Zadu praleisti jas Čikagoje. Buvau tolimuose kraštuose, o žiūriu, kad gerai nepažįstu savo gimtojo miesto — Čikagos.

— Turbūt taip kalbi todėl, kad pinigų

neturi. Jauni vyrai gauna pinigų, bet jie moka juos ir išleisti. Jų vis daugiau trūksta. Bet, Maik, tu gali keliauti. Aš tau sutaučiau tavo paties pinigų. Visus pinigų, kuriuos tu mokėjai už kambarį per tą laiką, dėdau į šali. Tave priėmiau ne dėl nuomos. Ir džiaugiuos, kad taip atsitiko. Kai aš tau pridėsiu daugiau negu kita tiek, tai bus smagus atostogos. Maik, ar nebus tai gerai...

Nustebęs jis atsikalbinėjo, jog pinigų jam nereikia ir atostogų niekur iš Čikagos nevažiuos. Bet nenusileido ir šeimininke, kol jis nesutiko, kad jei bus reikalas, pasinaudos ta pagalba, ypač todėl, kad po atostogų pasirinktųsi kitą darbą. Jam suvalgius ledus, ji atnešė jį vėl, norėdama dar ilgiau išsikabinti, nes jautė ne tik pasakiusi ką norėjo.

— Ne viską aš dar tau pasakiau. Esu jau anksčiau apie tave galvojęs ne vieną kartą ir kas reikia jau patvarkiusi. Tu galėsi čia gyventi, kiek tau patiks — gyventi ir kai manęs čia nebus. Galėsi gyventi gerai ir be tarnybos. Užteks, ką aš turiu ir kas bus vėliau tavo. Tu nežūrėk į mane taip nustebusiomis akimis. Nemanyk, kad aš jau tau esu tokia gera. Tai bus mano atpildas tau už tai, kuo tu buvai man. Ne viską matau tu suprantai ir aš pati nepilnai tai suvoki. Aš moku tau tik skola. Tavo čia buvimas man praskaidrino dienas. Negalvok apie koki moterišką įsimylėjimą. Man to nebereikia, bet ir mano amžiuje atsiranda meilė, nors ji ir kitokia.

Tu kasdien primindavai man sūnų. Jam nieko nebereikia, kaip ir man greit taip pat nieko nebereikės. Tikėk, aš darau tai, ką man liepia širdis. Maik, ar tai nėra gerai...

Kelbėdama, kiek susijaudino susigraudino neleido nieko jam sakyti. Atsikėlė, pasakė "labanakt" ir nuėjo su giedria šypsena į savo kambarį.

Likęs vienas Maikis Grinenbergas negalėjo susivokti ir suprasti kodėl jo šeimininkė jam nori būti tokia gera. Jis neminė, kad ji būtų įsimylėjusi mūsų įprastą meilę. Ne ji to neparodė ir tikrai jos gestančiame saulėlydyje tokia meilė neberekalinga. Bet vis tik tai meilė, kylanti iš sielos gelmių. Tai kažkoks noras padaryti kitą laimingą, sau pačiai nieko neberekalaujant. Meilė ir prieš užgesant gyvenbei susipindi visu paslaptingumu ir pražysta, kaip žiedas savo visu grožiu.

To vakaro netikėtumai jam dar nebuvo išsibaigę. Apie vidurnaktį, ji pasakė Maik, pasisakė blogai pasijutęs ir prašė pasaukti namų daktarą. Daktarai savo pareigai daugumoje yra šidavę. Jų pareigos uolumą dažnai nulemia ir tai jei ligonis jų akyse yra svarbus arba pinigingas. Labai skubiai pasauktas daktaras atsirado jų namuose. Apžiūrėjo ligonę, davė vaistų ir kai Maikis jį palydėjo keltuvu žemyn, jis jam paaiškino:

— Ligonė nekencia didelių skausmų, bet dėl senatvės jos dienos baigiasi. Norėjau ją paguldyti į ligoninę, bet ji atsisakė. Įkalbėjau jai, kad kasdien ateitų slaugė ir su ja pabūtų. Rodos, esi jos giminingas. Prižiūrėk ir pats. Jos gyvenbei gali užgesti kiekvieną momentu...

Rytą ji vėl atėjo pas jį su kava ir pyragais. Buvo gerai nusiteikęs ir atrodė daug sveikesnė, nei bet kada. Kai atėjo slaugė, ji paaiškino, kad slaugymo nebe-

reikia, ji jaučiasi visai sveika. Liepė jai užteikti vėliau, bet ne dėl sveikatos, o kad nebūtų nuobodų ir norint kartais šiaip sau pasiplepėti. Slaugei išėjus, tuoj nuėjus į savo kambarį apsiėmė ir vėl grįžo pas jį.

— Maik, aš išeinu į bažnyčią savo sielos reikalų sutvarkyti. Vakaru buvo užgules toks slogutis, kad, galvojau, nebus blogai, jei aš tai kelionei būsiu pasirėngęs. Nežinau kartais, kas gali atsitikti, Aš, Maik, esu tikintis. Tu, rodos, esi tam visai abejingas. Tai nieko: tu esi labai geras. Aš tikiu, kad kas yra geras, anksčiau ar vėliau pajunta savo sielos troškulį. Tada jis, kaip tas ištroškęs elnias, eina prie gyvojo šaltinio savo troškulį apmaldinti...

Jai išėjus, greit išsiskubino ir seklys į Linkolno parką. Besibaigiančios vasaros diena vėl buvo tokia giedri, svaigiai veikianti žemę, lyg joje turėtų atsikurti bibliinis Rojaus vaizdas. Praėjo visų paukščių, žvėrių ir žvėrelių gardus vis prie jų sustodamas. Neretu atveju jie priminė jam, laivais beplaukiojant matytus kraštus. Jis būtų galėjęs jiems papasakoti, kaip atrodė tie kraštai, kur pasiliko jo broliai ir sesės ten laisvai tebegyvena. Pagalvojo ir apie savo šeimininkę ligą ir jos gerumą. Jis nebuvo godus jos pažadėtam palikimui. Jam rodėsi, kad toji jį mylinti širdis ilgau lydėtų jo gyvenimo kelią. Jos toji meilė nebūtų kliūtis, jei jis pamiltų merginą ir vestų. Tikriausiai ji nepavydėtų, o dar pasidžiaugtų jų laimės valanda.

Kažkaip jis savo mintyse vis giliau grmzdė į kažkokią lyg į palaimos būseną. Kažkodėl jam rodėsi, kažkas jį, buvusį sekli, dabar nematamai seka ir lydi. Kai

buvo gėlynuose, jis priėjo visai arti ir sustojo. Neklausė savigs, kas tai galėtų būti. Nebuvo dabar ir klausimo: yra Dievas ar ne. Tai buvo vis tiek ir nereikalinga. Žemė buvo dieviška, jo sielos akimis žiūrint. Nebuvo svarbu, ar ji tą rūbą gavo iš Aukštojo dangaus Valdovo, ar pati jaunamartiskai išsipošė.

Laimės džiaugsmu persisunkęs, jis priėjo prie rytinio parko pakraščio. Perėjęs porą prabėgančių benamių kelių tarpus, jis atsidūrė paežerės paplūdimyje. Plati gelisvo puraus smėlio juosta buvo tili nusidriekusi ežero pakrantėmis. Čia buvo daug žmonių, o daugiausia klegančio jaunimo. Jie tuo savo klegesiu buvo nuabidė toliau nuo kranto klykiančias žuvelas. Daug jų taškėsi ežero bangose ir dar daugiau jų gulėjo auksiniame smėlyje, kur jų kūnus saulė keitė į tokią pat smėlio spalvą. Kiek toliau plaukiojo daug būrinų laivelėlių, o horizonto pakraščyje nyko žvejų kuteriai ir jachtos.

Nuėmęs rūbus, jis šoko į ežero bangas. Tik dabar, jį gėrynamas, suprato, kaip buvo įkaltas jo kūnas vasaros kaitroje. Nėlipęs vėl į krantą, atsigulė smėlyje. Nebuvo kas veikti, ir jis, kaip vaikas, pradėjo savo rankomis pliauti į krūvelės smėlį ir jį vėl išarstyti. Jam buvo taip smagu žaisliti, lyg būtų palapės ir pats vaiku. Susinigo žaidimo eigoje ir pačios mintys. Būtų pasijutęs lygiai toks pat laimingas, jei nieko nebūtų sustojęs, sustingęs ir laiko nekeijimas. Jam rodėsi, būtų gera ir tikra palaima, jei tai būtų amžinai — be pabaigos...

Pabaiga

Skototropismas

Du biologai, studijuoją Kosta Rikos džunglėse insektus ir bananų medžius, pastebėjo reiškinį, kurį vietos nuskurę ūkininkai jau senai žinojo.

— Vėliau pagriebtų, mano tėvas jau senai tai žinojo, — vienas Floridos ūkininkas pasakoja biologui D. R. Strongui. — Mes vadiname tokius augalus vyniojančiomis pupomis.

Biologas gi mokslškai tai vadiną "skototropizmu", kadangi vyniojančiosios pupos auga vis atsiskukdamos savo veidu į tamąsą. Jos ieško tamsos.

Nežiūrint kas pirmas tai pastebėjo, vis dėlto toks reiškinys yra reikšmingas prisitaikymas, iki šiol neaprašytas, padedąs vyniojančiam augalui — vynmedžiui susirasti "tėvišką" medį.

Prof. Strong, insektų ekologas, ir Thomas S. Ray, Floridos valstijos universiteto Tallahassee vietovėje studentas, skototropizmą aprašė lapkričio 21

"Science News" leidinyje. Jie tokį augmenų reiškinį pastebėjo bevaikščiudami miške, tropikiniam lietuvi lyjant, arti savo bananais apaugusio sklypelio, besistudijuojant insektų apstėsus lapus.

Dvi dienas, pasak Strongo, jis vaikščiojo apie "Carapos" medį ir stebėjo susiraužiusius augmenis, susiejusius į vieną prikritusių lapų lizdą. Dvi nakčiai apie tai galvojo ir staiga, abu kartu — jis ir Ray, priešo išvados: vietoje augti šviesos kryptimi, besivyniojant augmenys gal būtų augę į tamsią medžio drėvę. Ši prielaida, jei teisybė, pagelbsti jauniems besivyniojančiams augmenims susirasti "tėvą", per kurį ar prie kurio augmens pakyla į šviesesnę viršutinę džunglių dangą — baldakimą.

Strongas ir Rayus darė bandymus su "Monstera gigantea", kurią išsaugino iš seklių. Jie norėjo nuo pat augmens gimimo dienos matyti ir patirti ar

jai beaugdamas ieško šviesos, kaip kiti augalai kad daro, ar tamsos. Jie patyrė, kad "Monstera gigantea" beaugdama stengiasi susirasti tamsą.

Skototropizmas nėra vienašališkas ir nėra senas smalsumas. Mes tuo negalime džiaugtis vidutinio klimato regionuose, tačiau vyninių augalų gyvenimo būdas ir forma, tropikinių džunglių gilumoje, tankynėje, yra ypatingai reikšmingas ir kartų įdomus. Yra kuo pasidžiaugti.

Na, o kaip yra su stiebinėmis pupomis? Ar jos taipgi prisilaukia skototropizmo? Tuo klausimu, pasak Strongo, ir kitais panašiais Rayus rašysiąs diplominių darbų, tad, tur būt, išaiškės visi neaiškūs klausimai.

V. P.

Pieno gamyboje tebėra atoslūgis

Šie 1975 metais jau priartėjo prie pabaigos ir tegul jų sėkmė neukeno nepasikartojančio pieno gamyboje. Jie yra patys blogiausi nuo taip dar vis prisimenamų depresijos laikų.

U.S. Steel South Works liejyklose Chicagoje yra atleista apie trečdalis dirbančiųjų, o likusieji jau visas pusmetis kaip tedirba sutrumpintą 4 darbo dienų savaitę. Šiose liejyklose didžiausia produkcija anksčiau sudarė lengvo ir super masyvaus tipo įvairioms statyboms sijos — balkiai (beams). Šiais metais jų pareikalavimas yra nepaprastai sumažėjęs.

Iš to daroma išvada, kad daugiaaukščių namų ir tiltų statyba bemaž sustojusi. Dabar kiek daugiau pieno ima automobilių pramonė. Visi kiti krašto ūkio reikalai tesuvartoja tik tiek pieno, kad jų poreikiams pilnai užtenka tik dviejų dienų savaitės gamybos.

Sakoma, kad nėra to blogo, kuris neišieitų į gerą. Darbų turėtų vykti visos 6 dienas savaitėje, bet darbo savaitė jau turėtų būti tik 4 dieny po 8 valandas. To pasėkoje daugiau žmonių galėtų gauti darbą ir būti naudingais sau pačiam ir visam mūsų kraštui. J. J-tis

PUSMEČIUI 64 DOLERIAI (10/20/5/UM)
Pensininkams automobilių APDRAUDA
Amžius 62—80
J. BACEVIČIUS 778-2233

AL. IR IGNAS
TASOM
VISOKIUS AUTOMOBILIUS
Greitas ir sažininas darbas.
Kaina nebrangi.
Telefonuoti 737-3988 — TEXACO
58-tos ir Western Avenue kampas

LIETUVIS
DAŽYTOJAS
4612 S. Paulina St.
(Town of Lake)
Dažo namus iš lauko ir iš vidaus.
Darbas garantuotas.
Nuo 5 iki 8 val. vak.
skambinti YA 7-9107
STASYS ŠAKINIS

ISSILAISVINIMO KOVOS
KNYGA
SUKILIMAS
Geriausia dovana Kalėdoms
lietuviui — lietuviui
ypač jaunimui.

Dar gaunama: pas spaudos platintojus ir betarpiškai iš autoriaus:

KAZYS SKIRPA
2043 — 26th Street, SE.
Washington, D. C. 20020
Kaina: 15 dol. J. A. Valstybės,
Kanadoje ir Australijoje.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų reikia

Naujienuoms reikalingas
SPAUSTUVĖS DARBININKAS
Nuolatinis darbas, geras atlyginimas.
Prašome telefonuoti pasitarimui
HA 1-6100

Rasčiauskas skrenda į Antarktiką

Vladas Rasčiauskas šį sekmadienį išskrenda į Pietų Ameriką, pasieks Ugnies žemę, o iš ten laivais plauks į Antarktiką.

Jeigu jam kelionė pavyks, tai jis bus pirmas lietuvis, pasiekęs Pietų Ašigali.

Jis vežasi gerą foto aparatą. Iš kelionės jis atsiųs Naujienoms reportažų ir nuotraukų. Naujus metus jis tikisi švęsti Antarktikoje. Laimingos kelionės jam linki likę lietuviai.

Kur dingsta pusdolerinės monetos?

JAV išdas leidžia apyvartont greta kitų metalinių monetų ir metalines dolerio ir pusdolerio monetas. Jos apyvartoje sutinkamos visose krašto vietovėse ir dažnai gražoje jų nemažai patenka į taip vadinamos "general public" rankas.

Tačiau Chicagoje tiek bankuose, tiek bižnų vietose labai retenybėje, kad kur gausi gražoje pusdolerinė monetą. Taip atrodo, kad jos čia Chicagoje į "dienos šviesą" neleidžiamos ir pasiekusios pirmąsias rankas jau yra kur nors rūpestingai jų užkonservuojamos...

Paskutinių laikų apyvartoje pasirodė Amerikos 200 metų sukakčiai paminėti ir metalinis "kvoteris", bet pastarasis nors ir tokios metalinės sudėties kaip ir pusdoleris, tačiau niekur nesukliudomas keliauja kasdieninėje apyvartoje. J. J-tis

Daugiau pigių namų!

WASHINGTON, D. C. — U. S. pilietinių teisių komisija trečią dieną priekaištavo prezidentui Fordui ir Kongresui dėl to, kad jie "apleido" 1968 m. apgyvendinimo akta ir patarė Kongresui skirti lėšas gyvenamųjų patalpų konstrukcijai žemų ir vidutinių pajamų žmonėms, mažaisiais 600.000 vienetų į metus iki 1978 m.

1968 m. aktas numatė, kad metinė gyvenamųjų patalpų produkcija nuo 1968 iki 1978 m. turės siekti 600.000 vienetų. Kaip klišė, komisija nurodė aktą, kuriuo žemų pajamų gyvenamųjų patalpų programos buvo atidėtos. (Aktas buvo pasiūlytas 1973 m. tuometinio prezidento Ričardo M. Niksono, remiantis tuo, kad programos nebuvo įgyvendinamos).

U. S. valdžia, pasakė komisijos pirmininkas Arthur S. Flemming, būvo "drovi" savo pastangose statyti žemos kainos gyvenamųjų namus baltųjų rajonuose.

Komisija rekomendavo, kad prezidentas Fordas įsakytų pinigai Hills, Apygyvendinimo departamento sekretorei, imtis "masinių naujų pastangų baigti

HELP WANTED — MALE
Darbininkų reikia

TRUMPAI

— Med. daktaras Juozas Zubrickas (Kankakee, Ill.), drauge su žmona Emilija gruodžio 10 d. Čikagoje aplankė savo draugus, bei pažįstamus ir, lydint V. Žemaičių, apsilankė "Naujienose".

Atsisveikindamas artėjančių švenčių proga, jis paliko "Naujienoms" 14 dol. auką ir įsigijo naujai atspausdintą "Lietuviškasis Pamarys" knygą. Už savaitės jis ruošiasi bent porai mėnesių išvykti Floridon, Dr. J. Zubrickas 13 metų virš pensijos išbuvo Kankakee State Hospital gydytoju ir jau bus metai, kai išėjo pensijon. Naujienų vadovybė nuosirdžiai dėkoja daktarui su ponu už paramą ir linki, kad gaus, saulėtas Floridos oras dar labiau sustiprintų abiejų sveikatą.

— Čikagos Anglijos - Britanijos lietuvių klubo narių metinis susirinkimas įvyksta 1975 m. gruodžio mėn. 14 d. Vyčių salėje, 2 val. p. p. Klubu valdyba prašo visus narius dalyvauti.

— Ramunės kepsniai švenčiams. Ona Konkulevičienė ir Bronius Zabukas, Ramunės deklatus krautuvės savininkai, 2547 West 69-toj gatvė, telefon. 925-4254, jau pasirodė Kūčių ir šv. Kalėdų stalui aprūpinti gerbiamus klientus visais jų pageidaujama valgiais. Pasirinkimas labai įvairus. Su užsakymais prašome nesivėluoti.

Čia pat veikia gausus valgių restoranas, atdaras kasdien. Nuo 8 val. ryto iki 8 val. vakaro. Pirmadieniais uždaryta. (Pr.)

STASE'S FASHIONS
Kūdikiams ir vaikams
RUBU KRAUTUVE
6237 So. Kedzie Ave.
Tel. 436-4184
Sav. Stasė Bacevičienė

DVI TAIKIAUSIOS IR PRASIMINGIAUSIOS DOVANOS VIŠIEMS TIEMS, KURIE LAISVIAU SKAITO ANGLISKAI NEI LIETUVISKAI:

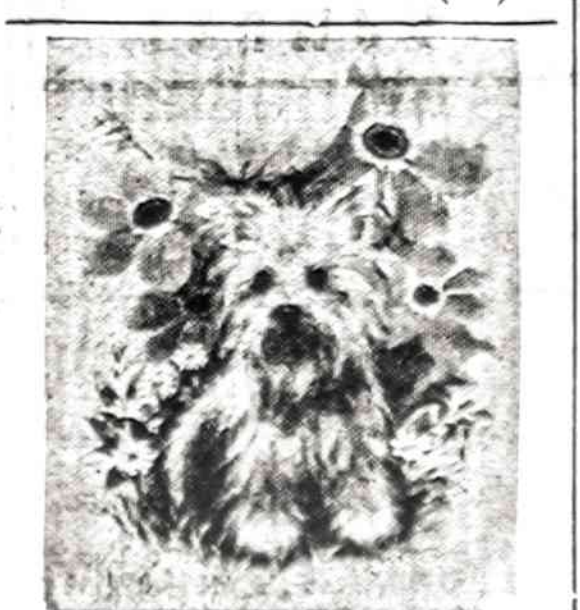
Encyclopedia Lituanica, 6 tomai; keturi tomai jau išleisti; kaina \$20.00 už tomą.
Lithuanians in America, Dr. Antanas Kučas, kaina \$6.00.

O su Lietuva suaugusiems, gyvas aidas iš netolimos praeities:

Pasakyta - Parašyta, Antano Smetonos kalbų rinkinys, kaina \$10.00.

Užsakymus siųsti: Lietuvių Enciklopedija, 395 W. Broadway, P. O. Box 95, So. Boston, Mass. 02127. Telefonai: (617) 268-7730, vakarais (617) 282-2759.

Visais reikalais Chicago ir apylinkių gyventojai gali kreiptis vietiniu telefonu: 858-3837. (Pr.)

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKĖJIMAI

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road. Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMU PIRKIMAS - PARDAVIMAS - VALDYMAS -
NOTARIATAS - VERTIMAI

VISU RUSIU DRAUDIMO AGENTURA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

3 BUTU IR BIZNIO PATALPA, 50 pėdų sklypas, Brighton Parke, Mūrinis namas, nebrangus, reikia skubiai parduoti.

5 PO 5 MURINIS - MEDINIS. \$1100 ir mėn. Prašo \$50,000, Marquette Parke.

10 BUTU MURINIS. Nauji irengt. mal. Labai geros pajamos. Savininko paskola. Labai geras namas. Reikia skubiai parduoti.

SIMAITIS REALTY
Insurance. Income Tax
2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

LEMONTE savininkas parduoda 2 namus. 12 m. senumo, viso 20 butu. \$46,000 pajamų. Gera vieta ir geras investavimas. \$285,000.
Tel. 964-1132.

— Kviečiame į Naujųjų Metų sutikimą Balio Pakšto salėje. Pradžia 8 val. vak. Vietas rezervuoti tel. 737-8945. Kviečia "Laisvoji Lietuva". (Pr.)

— Vilniaus Krašto Lietuvių S-gos Chicago Skyrius. Tradicinės Kūčios įvyks š. m. gruodžio mėn. 14 d., sekmadienį, 3:30 val. popiet Jaunimo Centre mažojoje salėje. Bilietai gaudami pas p. J. Vinciną, telefon. 778-0549. (Pr.)

— Elektros įvedimai, pataisymai. Turui Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesčiuose. Dirbu greit, garantuoti ir sažiningai.

Klaudijus Pumputis,
4358 So. Washtenaw Ave.
Tel. 927-3559.

— Kalėdų, Naujųjų Metų, šėnų ir atšmenišku švenčių, ir kitomis progomis Naujienos yra geriausia dovana, išreiškianti daug norinčius sakyti jausmus. Jų neišreikš atvirutė, laiškas ar blizgantis daiktas. Naujienos sveikins mylimą asmenį ne tik šventėse, bet ir kasdien. Užsakykite jas. Užsakymui rašyti: Naujienos, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 arba skambinti telefonu 421-6100. (Pr.)

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave
Chicago, Ill. 60632, Tel. YA 7-5980

Didžiausias kailių pasirinkimas
pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMA BURSTEINA
Tel. 263-5826 (įstaigos) ir 677-8459 (buto)
185 North Wabash Avenue
2nd Floor Chicago, Ill. 60601

MUMS GERAI KARTU

BANGALO GRAZUOLIS, švarus mūras, dideli kambariai, 2 auto garažas. Marquette Parke centre. \$22,900.

6 KAMBARIU 12 M. MODERNUS MURAS. Irengeta virtuvė ir kambarys beismante. Naujas garažas. Arti parko ir California Ave. Greit galite užimti. \$29,900.

MODERNUS 4 BUTU mūras ir 2 auto mūro garažas. Atskiri šildymai. Cent. air cond. Arti Maria High. — \$45,500.

1½ AUKŠTO 2 BUTU 19 m. mūras ir 2 auto garažas. Kambarys sausam beismonte su patonomais. Pušų medžio porčius. \$32,000.

2 BUTU 19 M. MURAS. Mūro garažas. Nauji atskiri šildymai. Air cond. Karpetai. Irengetas beismantas. Per mėnesį gaunate butą. Arti parko. \$35,700.

8 BUTU MURAS, naujas gazu šildymas, nauja elektra, alumin. langai. \$15,000 metinių pajamų. Arti mūsu. \$71,700.

VALDIS REAL ESTATE
2625 West 71st St. Tel. RE 7-7200

BUD'S REAL ESTATE

PIRKISIT — PARDUOSIT —
NUOMOSIT
IVAIRCOS DRAUDIMAI

Maloniai jums patarnaus

BALYS BUDRAITIS

4369 ARCHER AVE. CHICAGOJE
Tel. 254-5551

LEMONTO APYINKIJE
135-TA IR ARCHER AVE.
Tel. 257-5961

M. A. SIMKUS
Real Estate, Notary Public.
INCOME TAX SERVICE
(259 S. Maplewood, Tel. 254-7450)
Taip pat daromi vertimai, giminių lietuviškai, pildomi piliečių prašymai ir kitoki blankai.

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR
Irengetu mieste ir užmiesčiuose naujus ir perstatu menus visų rūšių namo apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Dirbu greit, sažiningai ir garantuoti.
DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

HOME INSURANCE
Call Frank Zapolis
3208½ W. 95th St.
GA 4-8654

DEMESIO
62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai \$64 pusmėčiui automobilio
Liability apdraudimas.
Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
523-8775

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Telef.: REpublic 7-1941

give...
so more with you
HEART FUND